

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΑΣΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Κοινωνιοκεντρική προσέγγιση

- Αυτού του τύπου η εγκληματολογία δεν εστιάζει στο άτομο, (στο γιατί δηλαδή γίνεται εγκληματίας ο Α και όχι ο Β) αλλά στην κοινωνία.
- Αναζητά πώς οι οικονομικές, πολιτικές, θρησκευτικές, πολιτισμικές ιδιαιτερότητες της κάθε κοινωνίας μπορεί να αποτελέσουν «εγκληματογόνους» παράγοντες.
- Παρατηρεί ότι υπάρχει μια **«εγκληματολογική γεωγραφία»**, δηλαδή μια σταθερότητα στους **αριθμούς και τη μορφή της εγκληματικότητας στο εσωτερικό των κοινωνιών**. Αυτό δεν μπορεί να είναι τυχαίο. Με άλλα λόγια, κάθε κοινωνία έχει τα εγκλήματα που της αξίζουν.

«Κάθε κοινωνία φέρνει μέσα της τους σπόρους όλων των εγκλημάτων που πρόκειται να διαπραχθούν, καθώς και τα μέσα για τη διάπραξή τους».

(Quetelet)

Παραδείγματα φαινομένων που την απασχολούν

- Πώς η **ταξική ανισότητα** γεννά το έγκλημα, μέσα από τη φτώχεια, τον κοινωνικό αποκλεισμό κλπ.
- Ποιος ο ρόλος της **εγκληματικής υποκουλτούρας**, δηλαδή των εγκληματικών αξιών και κανόνων που αναπτύσσουν ορισμένες παραβατικές ομάδες, οι οποίες στη συνέχεια κοινωνικοποιούν και άλλους ανθρώπους με βάση αυτές τις αντικοινωνικές αξίες.
- Πώς και γιατί σε μια κοινωνία δημιουργείται **ανομία**, δηλ. μια γενικευμένη κατάσταση περιφρόνησης των κοινωνικών κανόνων, εξαιτίας φαινομένων όπως πχ η διαφθορά, οι βίαιες κοινωνικές αλλαγές κλπ.
- Πώς η ίδια η πόλη, ανάλογα με τα πολεοδομικά και άλλα χαρακτηριστικά της, μπορεί να ευνοήσει ή να αποτρέψει την εγκληματικότητα.

ΥΠΟΚΟΥΛΤΟΥΡΕΣ

εγκληματικές

σύγκρουσης

απόσυρσης

Σε ποιο τύπο υποκουλτούρας θα
κατατάσσατε τα ακόλουθα φαινόμενα;

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ

ΕΧΕΙ ΠΟΛΛΑ

ΠΑΓΚΑΡΙΑ †

ΤΟ ΠΑΘΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ

ΣΑΤΑΝΑ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΤΕΡΟ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ

ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΤΟ ΑΥΚΟΛΟΥΤΕ ΗΑΝΘΑΤΑ
ΠΟΧΕΡΙ ΤΟΥ ΤΟ ΕΥΚΟΛΟ Η ΠΑΤΡΙΑΣ ΜΑ

Η παραβατικότητα των συμμοριών ανηλίκων

Μη ωφελιμιστική

μοχθηρή

αρνητική

Παράλογη στα μάτια
του μέσου πολίτη

Μέθοδος απόκτησης
όχι υλικών αγαθών,
αλλά κοινωνικής
θέσης (status)

Η εγκληματική τους συμπεριφορά, σε αντίθεση με αυτή των ενηλίκων, δεν εξυπηρετούσε κανένα «χρήσιμο» σκοπό: οι συμμορίες έκλεβαν πράγματα που δεν τα χρειάζονταν, έκαναν βανδαλισμούς και κατέστρεφαν, και εμπλέκονταν σε συγκρούσεις με άλλες συμμορίες χωρίς ιδιαίτερο λόγο. Στην εγκληματική τους συμπεριφορά περιλάμβαναν κάθε τι περιφρονητικό για την εξουσία και παράλογο για τον μέσο πολίτη.

Η θεωρία των ευκαιριακών δομών

- Κάθε άτομο έχει μια συγκεκριμένη θέση τόσο απέναντι στις νόμιμες, όσο και απέναντι στις παράνομες «ευκαιριακές δομές».
- Όπως δηλαδή για να γίνεις δικηγόρος ή γιατρός πρέπει να έχεις πρόσβαση στα αναγκαία νόμιμα μέσα (παιδεία, μορφωτικό κεφάλαιο οικογένειας, οικονομικούς πόρους, γνωριμίες κοκ), έτσι για να γίνεις επαγγελματίας κλέφτης πρέπει να έχεις πρόσβαση στα απαραίτητα παράνομα μέσα (διαμονή σε υποβαθμισμένη γειτονιά, γνωριμίες με κλέφτες κλπ.)
- Σε μεγάλο βαθμό λοιπόν, η εκδήλωση παραβατικής συμπεριφοράς εξαρτάται από τις κοινωνικές ευκαιρίες του κάθε ατόμου.

ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΣΙΚΑΓΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Η πόλη ως οικοσύστημα

- Όπως συμβαίνει στα φυσικά οικοσυστήματα, έτσι και **οι κοινωνίες είναι μικρά οικοσυστήματα**. Η πληθυσμιακή σύνθεσή τους διακρίνεται με βάση τη φυλή, το έθνος, τη θρησκεία, τις πεποιθήσεις, τον τρόπο ζωής κλπ.
- Όπως στα φυσικά οικοσυστήματα, έτσι και στις κοινωνίες **η παρουσία ενός νέου είδους κινητοποιεί διαδικασίες εισβολής, κυριαρχίας και διαδοχής**.
- Πχ όταν οι λευκοί εισέβαλαν στην Αμερική, οι Ινδιάνοι εκτοπίστηκαν και η κοινωνία άλλαξε σε ένα νέο οικοσύστημα.

Η Chinatown του Λονδίνου

Μια διακριτή συνοικία στο «οικοσύστημα» της πόλης

Η Little Italy της Νέας Υόρκης

Η συνοικία των Ιταλών μεταναστών

Πώς επενεργούν οι γειτονιές στη διαμόρφωση του εγκληματία

- Στις εγκληματικές περιοχές το άτομο βιώνει ελάχιστο ως ανύπαρκτο κοινωνικό έλεγχο από την πολιτεία, τους θεσμούς, την οικογένεια και την κοινή γνώμη.
- Οι εγκληματικές περιοχές παρέχουν πολλές ευκαιρίες για εγκληματική δραστηριότητα, ενώ απουσιάζουν τα ερεθίσματα και οι ευκαιρίες για υιοθέτηση του συμβατικού τρόπου ζωής .

Τα ποσοστά εγκληματικότητας είναι τριπλάσια σε χαμηλού οικονομικού σχεδιασμού οικιστικά σύνολα υψηλής κάθετης ανάπτυξης, στα οποία κατοικούν χαμηλού εισοδήματος πληθυσμοί και τα οποία παρουσιάζουν μεγάλη πυκνότητα κατοίκησης σε σχέση με μικρότερης κάθετης ανάπτυξης γειτονικά οικιστικά σύνολα, ίδιας πληθυσμιακής σύνθεσης και πυκνότητας. Το έγκλημα και ο φόβος είναι διάχυτα σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους των πρώτων και ο μόνος «προστατεύσιμος χώρος» που προσφέρουν στους ενοίκους είναι το διαμέρισμά τους. Η αποτυχία των μεγάλων αυτών οικιστικών συγκροτημάτων οφείλεται στην αδυναμία των κατοίκων να ταυτιστούν με τους κοινόχρηστους χώρους, με αποτέλεσμα ο δημόσιος χώρος να βρίσκεται σε μια κατάσταση παρακμής που αυξάνει την εγκληματική δραστηριότητα.

ΕΡΓΑΤΙΚΕΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΤΑ
ΠΡΟΑΣΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

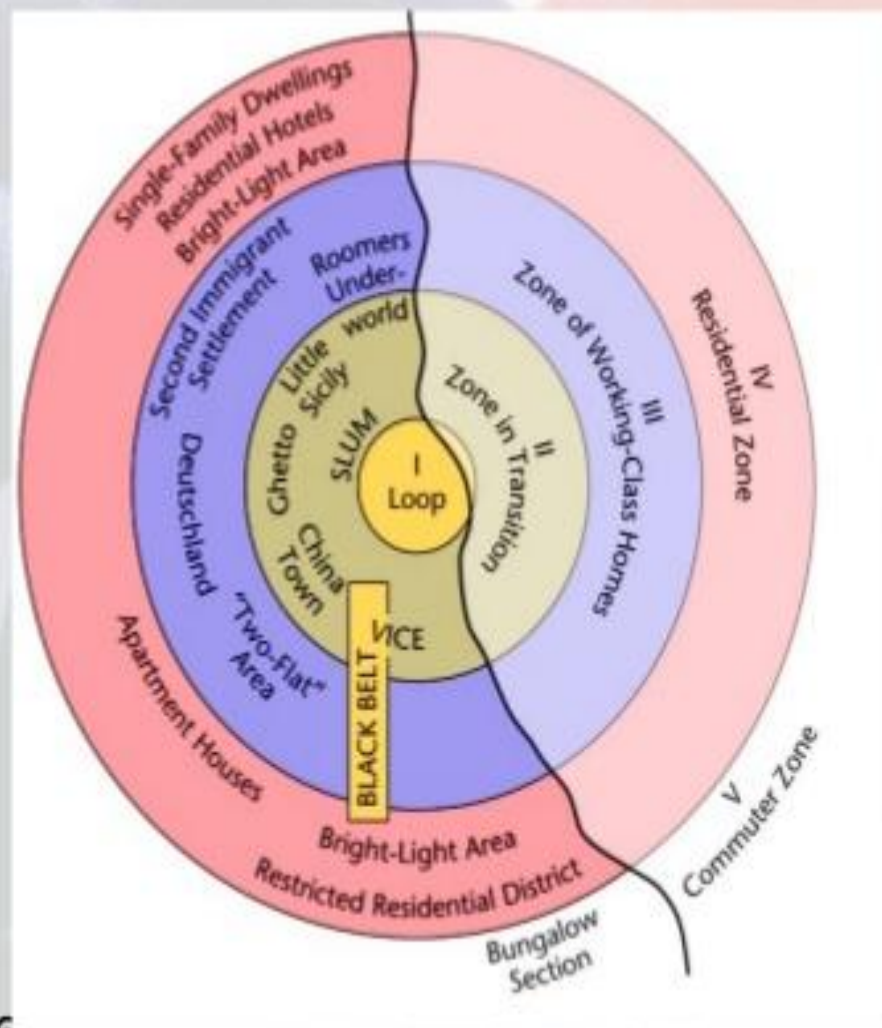
**Εργατικές πολυκατοικίες στα προάστια
του Παρισιού**

To loop

- The loop: ο νοητός δακτύλιος που περιβάλλει την περιοχή του κέντρου της πόλης και ορίζει μια μεταβατική περιοχή, έντονης κοινωνικής κινητικότητας, η οποία χαρακτηρίζεται από κοινωνική αποδιοργάνωση: **έλλειψη κοινωνικής συνοχής εξαιτίας του προσωρινού χαρακτήρα της διαμονής εκεί.**
- Το loop κατοικείται κυρίως από μετανάστες, άρτι αφιχθέντες, οι οποίοι επιλέγουν την περιοχή χάρη στα φθηνά ενοίκια και την εύκολη πρόσβαση στον τόπο δουλειάς. Στόχος τους είναι να μετοικήσουν σύντομα, δίνοντας τη θέση τους σε νέα κύματα αφιχθέντων εργατών.

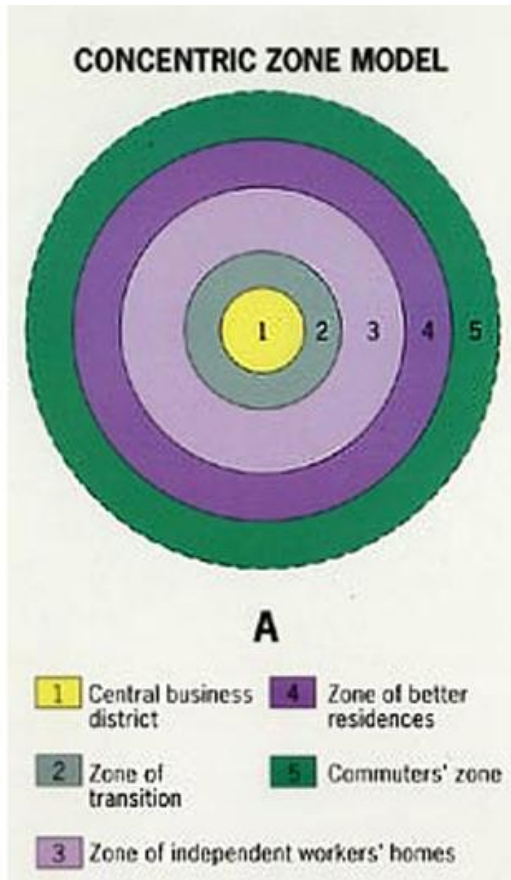
Chicago's Concentric Zones

Figure 6-1

Criminology
Today: An
Integrative
Introduction, 6/e
Frank

Schmallegger

Business District

Transition

Working Class

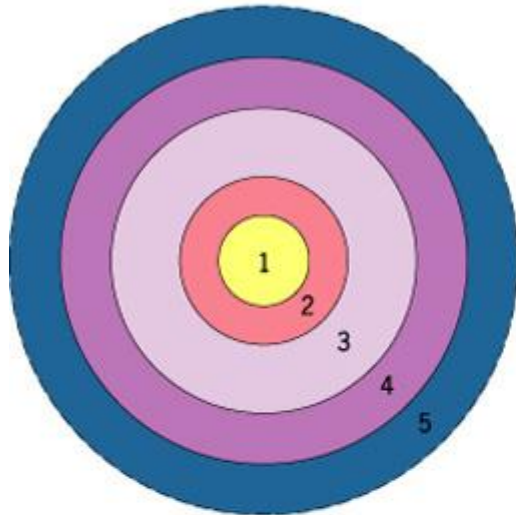

Better Residence

Commuter's

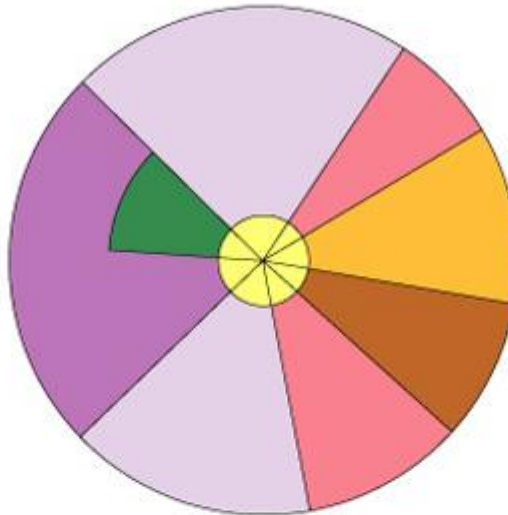
CONCENTRIC ZONE MODEL

A

Central business district	Zone of better residences
Zone of transition	Commuters' zone
Zone of independent workers' homes	

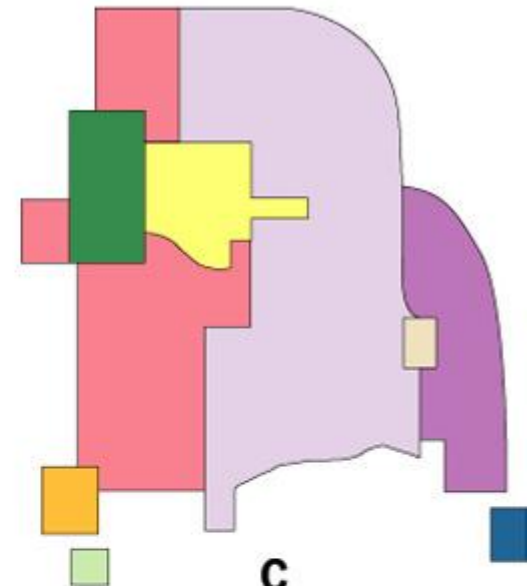
SECTOR MODEL

B

High-rent residential	Education and recreation
Intermediate-rent residential	Transportation
Low-rent residential	Industrial
	Core

MULTIPLE NUCLEI MODEL

C

Central business district
Wholesale, light manufacturing
Low-class residential
Middle-class residential
High-class residential
Heavy manufacturing
Outlying business district
Residential suburb
Industrial suburb

Η σχέση μεταξύ κοινωνικής αποδιοργάνωσης και εγκληματικότητας.

Η εικόνα των σπασμένων τζαμιών χρησιμοποιήθηκε για να εξηγήσει την

υποβάθμιση μιας γειτονιάς σε περιοχή 'αντικοινωνικοτήτων', 'αταξίας' και εγκληματικότητας, εάν δεν αντιμετωπισθεί με προσοχή.

Ένα σπασμένο τζάμι που δεν επιδιορθώνεται, δίνει την εντύπωση στους εγκληματίες ότι κανείς δεν ενδιαφέρεται και εφόσον υπάρχει και επόμενο, ότι η 'αταξία' είναι ανεκτή.

Μέσα από μια αλληλένδετη πορεία 'αταξίας', ανασφάλειας και εγκληματικότητας, οι εν λόγω περιοχές αποφεύγονται από τους περαστικούς και σταδιακά 'παραδίδονται' σε αντικοινωνικές δραστηριότητες.

